

การทำเด็กหลอดแก้ว ทางเลือกการรักษาภาวะมีลูกยาก



ศูนย์ : ศูนย์เทคโนโลยีเพื่อการมีบุตร
บทความโดยแพทย์ : นพ. อองอาจ บวรสกุลวงศ์

คู่รักที่กำลังประสบปัญหาภาวะมีบุตรยากคงเคยได้ยินเรื่องการทำเด็กหลอดแก้วมาบ้างแล้ว แต่อาจจะยังลังเลว่าเทคโนโลยีการทำเด็กหลอดแก้วที่ว่ามีขั้นตอนอย่างไร ลองไปศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมกันได้เลย

ทำความรู้จักการทำเด็กหลอดแก้ว

เด็กหลอดแก้ว ถือกำเนิดครั้งแรกของเด็กหลอดแก้วในปี 1978

ถือเป็นจุดเปลี่ยนของการรักษาภาวะมีบุตรยากสมัยใหม่และอัตราการตั้งครรภ์ที่ดีขึ้นกว่าเดิม ด้วยวิธีการปฏิสนธิของเซลล์ไข่เพื่อช่วยให้เกิดการตั้งครรภ์ทั้งนี้เทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์อาจทำได้หลายวิธี เช่น การปฏิสนธินอกกรวยหรือเด็กหลอดแก้ว (IVF) การช่วยปฏิสนธิโดยวิธีฉีดอสุจิเข้าไปในเซลล์ไข่ (ICSI) ที่เป็นการรักษาอย่างแพร่หลายทั่วไปในปัจจุบัน และได้มีการปรับปรุงพัฒนาให้ได้ผลสำเร็จที่สูงขึ้นและมีค่าใช้จ่ายคุ้มค่า

ขั้นตอนการทำเด็กหลอดแก้ว มีดังนี้

1. กระตุ้นรังไข่ให้ฟองไข่โตพร้อมกันหลายๆ ใบ

โดยปกติจะเริ่มกระตุ้นรังไข่ในวันที่ 2-3 ของรอบเดือน ด้วยการฉีดยาติดต่อกันเฉลี่ยแล้วจะฉีดประมาณ 8-12 วัน ขึ้นอยู่กับการตอบสนองต่อยาของผู้ป่วยเอง โดยปกติจะต้องการไข่จำนวน 8-15 ใบ (ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับการตอบสนองของรังไข่ที่ใช้กระตุ้นไข่ในปัจจุบันเป็นยาชนิดที่มีความบริสุทธิ์ของยามากขึ้น ทำให้ฉีดได้ทางหนาทอง (จากเดิมฉีดเข้าสะโพก) เป็นการลดความเจ็บปวดจากการฉีดยาได้

2. ตรวจติดตามการเจริญเติบโตของฟองไข่

เมื่อกระตุ้นไขด้วยยาแล้ว แพทย์จะทำการตรวจติดตามการเจริญเติบโตของฟองไข่ โดยใช้เครื่องอัลตราซาวด์ ร่วมกับการประเมินระดับฮอร์โมน โดยการตรวจเลือดเป็นระยะ เมื่อพบว่าขนาดของถุงไข่โตเต็มที่แล้ว แพทย์จะให้ฉีดเข็มฉีดยา ซึ่งจะไปเหนี่ยวนำให้เกิดการสมบูรณ์ของฟองไข่ หลังจากนั้นจะทำการเจาะเก็บไข่ภายใน 34-36 ชั่วโมง เพื่อดูดเอาเซลล์ไข่ออกมาเตรียมปฏิสนธิภายนอกกรวย

3. เจาะเก็บไข่

การเจาะเก็บไข่ว่านทางช่องคลอด (ไม่มีแผลหน้าท้อง) ทำโดยใช้เครื่องอัลตราซาวด์บอกตำแหน่ง แล้วใช้เข็มเล็กๆ เจาะไข่ออกมารังไข่ ซึ่งการเจาะใช้เวลาไม่นาน และแพทย์จะให้ยานอนหลับขณะเก็บไข่ เพื่อลดความเจ็บปวดขณะเจาะ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องงดน้ำ งดอาหารก่อนอย่างน้อย 6 ชั่วโมง เมื่อผู้ป่วยตื่นก็สามารถกลับบ้านได้ ส่วนเซลล์ไข่จะถูกนำออกมาทำความสะอาดในน้ำยาสำหรับเพาะเลี้ยง และเก็บไว้ในห้องปฏิบัติการ เพื่อนำไปปฏิสนธิ

4. เก็บน้ำเชื้อของฝ่ายชาย

ในวันที่ฝ่ายหญิงเจาะเก็บฟองไข่ ฝ่ายชายต้องมาเพื่อเก็บเชื้ออสุจิสำหรับปฏิสนธิ โดยหลังอสุจิภายในภาชนะที่จัดไว้ ซึ่งเป็นภาชนะปราศจากเชื้อ จากนั้นมาทำความสะอาดและคัดเลือกตัวที่แข็งแรง ก่อนจะนำมาปฏิสนธิกับไข่ในห้องปฏิบัติการที่มีการควบคุมอุณหภูมิ ความดัน ความชื้น และแสง โดยใช้เวลาเลี้ยงตัวอ่อนภายนอกกรวยทั้งหมด 3-5 วัน กรณีที่สามีไม่สามารถมาเก็บอสุจิในวันเจาะไข่ได้ อาจนัดมาเก็บล่วงหน้าแล้วทำการเก็บแช่แข็งไว้ เพื่อเตรียมละลายเชื้อแช่แข็งมาทำปฏิสนธิในวันเจาะไข่ต่อไป

5. เลี้ยงตัวอ่อนในห้องปฏิบัติการ

เมื่อได้ตัวอ่อนแล้ว โดยทั่วไปจะทำการเพาะเลี้ยงเป็นระยะเวลา 3-5 วัน ในห้องปฏิบัติการที่ควบคุมปัจจัยที่เหมาะสมกับตัวอ่อนในบางรายที่มีข้อบ่งชี้ อาจมีการตรวจโครโมโซมเพื่อหาความผิดปกติ และแพทย์จะเลือกตัวอ่อนที่มีความสมบูรณ์ในการนำย้ายกลับสู่โพรงมดลูกต่อไป

6. ย้ายตัวอ่อนกลับสู่โพรงมดลูก

การใส่ตัวอ่อนกลับคืนสู่โพรงมดลูก จะทำโดยการใส่หลอดพลาสติกเล็กๆ สอดผ่านทางช่องคลอดเข้าไปในโพรงมดลูก แล้ววางตัวอ่อนลงไปภายใต้การอัลตราซาวด์ดูตำแหน่งที่เหมาะสม ทั้งนี้ขณะใส่ตัวอ่อน คนไข้จะรู้สึกตัวตลอดเวลา และ不会有ความเจ็บปวดใดๆ เมื่อใส่ตัวอ่อนเรียบร้อยแล้ว แพทย์จะให้นอนพักอย่างน้อยครึ่งชั่วโมงก่อนกลับบ้าน

และเมื่อถึงบ้านให้นอนพัก ควรหลีกเลี่ยงการยกของหนัก หรือการออกกำลังกายช่วงท้องนอยหรือหน้าขา และงดการ
ที่สำคัญคือ การใช้ยาสำหรับสลดของคลอดและยาฮอร์โมนรับประทานตามคำสั่งของแพทย์ทุกวันจนถึงวันนัด
และสามารถทำกิจวัตรประจำวันได้ตามปกติ

7. ตรวจการตั้งครรภ์

หลังจากใส่ตัวอ่อนไปแล้ว 9-11 วัน แพทย์จะนัดเจาะเลือดตรวจหาระดับฮอร์โมนการตั้งครรภ์
ทั้งนี้ไม่แนะนำให้ผู้ป่วยตรวจการตั้งครรภ์เอง เนื่องจากอาจมีความผิดพลาดได้

อย่างไรก็ตาม อัตราที่จะเกิดความสำเร็จของแต่ละคู่แตกต่างกัน ซึ่งขึ้นอยู่กับหลายปัจจัย
ทั้งสภาวะร่างกายและความพร้อมของแต่ละบุคคลด้วย

ปรึกษาทุกปัญหาสุขภาพแบบออนไลน์ ไม่เสียค่าใช้จ่าย
